

ПЕРВЫЕ ШАГИ РЕНТГЕНОЭНДОВАСКУЛЯРНОЙ НЕЙРОХИРУРГИИ В АВТОНОМНОЙ РЕСПУБЛИКЕ КРЫМ

Д.С. ДЕДКОВ

Крымское республиканское учреждение «Клиническое территориальное медицинское объединение «Университетская клиника»
Обособленное подразделение «Клиническая больница им. Н.А. Семашко»
Автономная Республика Крым, г. Симферополь

Каждый год в Украине регистрируют около 120 тыс. инсультов. В течение последних 5 лет в АР Крым ежегодно фиксируют около 5 тыс. случаев инсульта. С 2008 г. врачами-нейрохирургами проведено 343 церебральных ангиографии различной степени сложности, 14 рентгеноэндоваскулярных ангиопластик сонных артерий со стентированием, 1 рентгеноэндоваскулярную ангиопластику устья позвоночной артерии, при помощи микроспиралей выключено из кровотока 18 мешотчатых аневризм 17 пациентам. Выполнена одна операция по поводу выключения из кровотока каротидно-кавернозного соустья, трем больным — внутриартериальная селективная химиотерапия. Дальнейшее развитие эндоваскулярной нейрорентгенохирургии в АР Крым позволит оказывать своевременную и полноценную помощь пациентам.

Ключевые слова: эндоваскулярная нейрорентгенохирургия, АР Крым, церебральная ангиография, аневризма, стеноз церебральных сосудов.

Цереброваскулярная патология является одной из ведущих причин смертности и инвалидизации населения не только Украины, но и мира [1]. Каждый год в Украине регистрируют около 120 тыс. инсультов [2]. По данным статистики, у каждого четвертого мужчины и каждой пятой женщины в возрасте до 45 лет может возникнуть инсульт. С увеличением возраста частота развития инсульта возрастает. Частота инсульта у лиц работоспособного возраста составляет 35,5%. Смертность от

субарахноидального кровоизлияния (САК) — 2,8 случая на 100 тыс. населения. Частота нетравматических САК составляет в среднем 10 случаев на 1000 тыс. населения. Нетравматические САК сопровождаются высокой летальностью: до 30% — при первом кровоизлиянии, до 70% — при повторных [5]. Приведенные факты свидетельствуют о важности данной проблемы не только с медицинской точки зрения, но и в социальном аспекте.

В течение последних 5 лет в АР Крым ежегодно фиксируют около 5 тыс. случаев инсульта. Учитывая тот факт, что в Крыму более 20% населения пенсионного возраста, а цереброваскулярные болезни относятся к категории возрастзависимых, можно ожидать дальнейшего роста заболеваемости цереброваскулярной патологией в Крыму. Наиболее тяжелым заболеванием этой группы является инсульт. У людей, перенесших инсульт, 60%

*Дедков Дмитро Сергійович
лікар-нейрохірург
відділення планової нейрохірургії, Кримська
республіканська установа «Клінічне територіальне
медичне об'єднання «Університетська клініка»
Адреса: 95017, м. Симферополь, вул. Київська, буд. 69
тел.: +38 (050)-693-05-00
e-mail: diedkovds@rambler.ru*

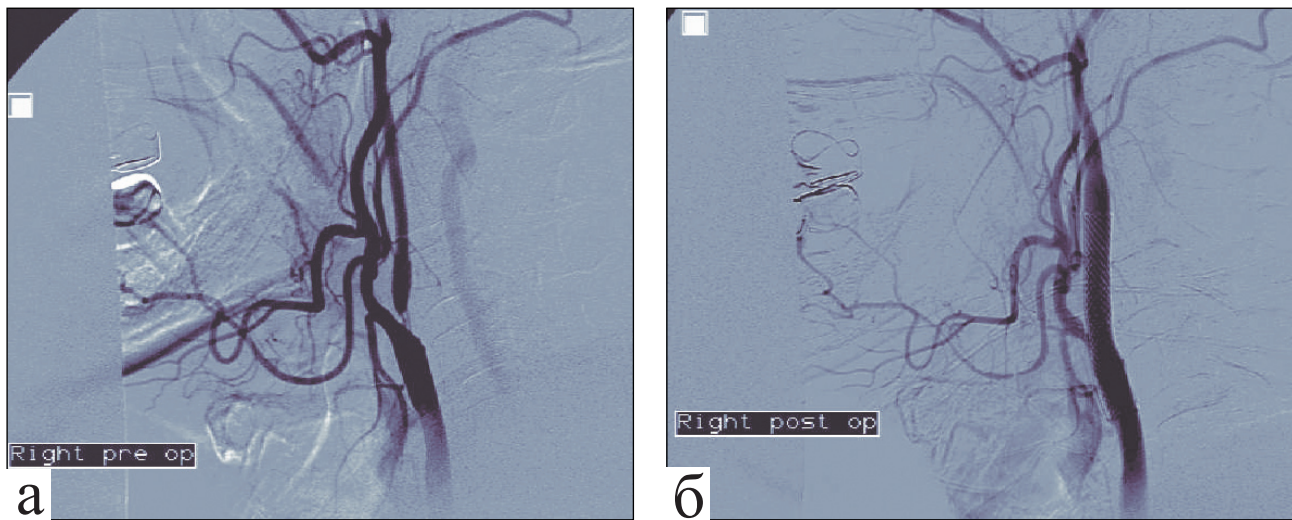

Рис. 1. Стеноз устя правої внутрішньої сонної артерії:

А — до операції; Б — після операції ангиопластики со стентированием

Рис. 2. Стеноз устя правої внутрішньої сонної артерії:

А — до операції; Б — після операції ангиопластики со стентированием

остаються інвалідами і тільки 20% повертаються до трудової діяльності.

С метою покращення надання допомоги хворим з цереброваскулярної і кардіоваскулярної патологією issued наказ Міністерства охорони здоров'я України № 297 від 30.07.2002 г. «Про удосконалення медичної допомоги хворим з цереброваскулярної патологією». Для виконання цього наказу в АР Крим в листопаді 2005 г. прийнята і затверджена галузева програма. В межах цієї програми за період з 2007 г. проведено навчання двох нейрохірургів на базі передових установ України: ГУ «Науково-практичний центр ендovasкулярної нейро рентгенохірургії НАМН України» (Київ), КУ «Дніпропетровська

обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечнікова».

Матеріали і методи

За період з 2008 г. лікарями-нейрохірургами Кримського республіканського закладу «Клінічне територіальне медичне об'єднання Університетська клініка» проведено 343 церебральних ангиографій різної ступені складності. В процесі ангиографії у 40 пацієнтів виявлено більш ніж 45 мешотчатих аневризм церебральних судин різної локалізації (в нашій групі хворих переобладали аневризми переднього полуколіща вилізієвого кола, що узгоджується з даними літератури), у 15 пацієнтів

Рис. 3. Стеноз устя лівой позвоночной артерии:
А — до операции; Б — после операции ангиопластики со стентированием

виявлені артериовенозні мальформації (АВМ), у 21 пацієнта — оклюзійно-стенозні ураження екстракраніальних відділів церебральних судів, у 3 — каротидно-кавернозних соустьєв.

В цей період нами проведено 14 рентгеноендоваскулярних ангиопластик сонних артерій со стентуванням (рис. 1), 1 рентгеноендоваскулярну ангиопластику устя позвоночной артерії (рис. 2), при допоміж мікроспіралей виключено из кровотока 18 мешотчатых аневризм у 17 пацієнтів (рис. 3, 4). Проведена одна операція по поводу виключення из кровотока каротидно-кавернозного соустья, 3 больним — внутріартеріальна селективна хіміотерапія.

Більшість операцій проведені при

збереженому свідомості пацієнтів з внутрішньої аналгоседативної. При операціях використовували обладнання наступних фірм: Boston Scientific, MicroVention, Codman, Balt extrusion, Ebbot.

Результаты и обсуждение

Все аневризмы исключены из кровотока тотально. Шесть пациентов оперированы в острейший и острый период. В двух случаях исключение аневризм из кровотока осуществили с применением интралюминального устройства поддержки микроспиралей (стен-та-поддержки). 14 пациентам проведены контрольные исследования в динамике.

В двух случаях отмечено незначительное

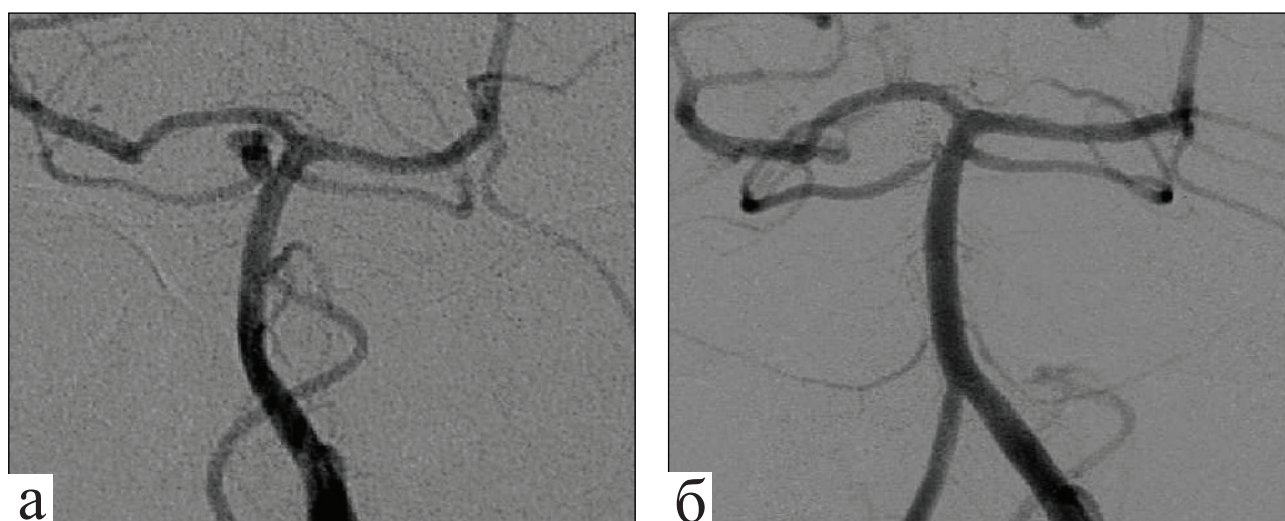

Рис. 4. Мешотчатая аневризма правой верхней мозжечковой артерии:
А — до эмболизации; Б — после эмболизации микроспиральями

заполнение шейки аневризмы, не требующее дополнительной коррекции. В одном случае имела место миграция отделенных микро-спиралей в просвет сосуда, что стало причиной ишемического инсульта. На контрольных ангиограммах через 6 мес видно, что проходимость артерии восстановлена, аневризма эмболизирована тотально. Неврологический дефицит на уровне умеренного гемипареза, элементов моторной афазии.

В одном случае при применении стента-поддержки при проведении эмболизации аневризмы отделяемыми микро-спиралями через 5 ч после операции у больной развился выраженный вазоспазм на дистальном конце стента. На фоне проведенной внутриартериальной терапии проходимость артерии восстановлена. При контрольном исследовании через 1 год: кровоток по средней мозговой артерии полностью сохранен, аневризма выключена из кровотока тотально.

При проведении стентирований экстракраниальных отделов церебральных артерий во всех случаях просвет сосуда восстановлен полностью. В одном случае у больного с критическим стенозом устья внутренней сонной артерии и длительно существующей артериальной гипертензией на 3-и сутки после операции на фоне гипертонического криза развился геморрагический инсульт, приведший к летальному исходу через 3 сут.

Выводы

Цереброваскулярная патология является одним из наиболее важных, актуальных и динамично развивающихся направлений современной медицины. Дальнейшее развитие эндovasкулярной нейрорентгенохирургии в АР Крым позволит оказывать своевременную и полноценную помощь пациентам.

Список литературы

1. Міщенко Т.С. Епідеміологія неврологічних захворювань в Україні // *Нейро News*. — 2008. — № 3. — С. 76-77.
2. Смолянка В.І. Сучасна тактика лікування субарахноїдальних крововиливів // *Здоров'я України XXI сторіччя*. — 2007. — № 1. — С. 45.
3. Зубков Ю.Н., Хилько В.А., Янкин В.Ф. Эндоваскулярные вмешательства при артериальных аневризмах // *Внутрисосудистая нейрохирургия*. — М., Медицина, 1982. — С. 124–153.
4. Коваленко В.М., Корнацький В.М. Проблеми охорони здоров'я та напрямки їх подолання в сучасних умовах України // *Охорона здоров'я України*. — 2005. — № 1–2. — С. 62–64.
5. Rosen D.S., Macdonald R.L., Huo D. et al. Intraventricular hemorrhage from ruptured aneurysm: clinical characteristics, complications, and outcomes in large/ prospective, multicenter study population // *J. Neurosurg.* — 2007. — Vol. 107(2). — P. 261–265.

ПЕРШІ КРОКИ РЕНТГЕНОЕНДОВАСКУЛЯРНОЇ НЕЙРОХІРУРГІЇ В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ

Д.С. ДЄДКОВ

Кримська республіканська установа “Клінічне територіальне медичне об'єднання Університетська клініка”,
Відокремлений підрозділ «Клінічна лікарня ім. М.О. Семашко»

Щороку в Україні реєструють близько 120 тис. інсультів. Протягом останніх 5 років в АР Крим щорічно фіксують близько 5 тис. випадків інсульту. За період з 2008 р. лікарями-нейрохірургами проведено 343 церебральні ангіографії різної складності, 14 рентгеноендоваскулярних ангіопластик сонних артерій із стентуванням, 1 рентгеноендоваскулярну ангіопластику гирла хребтової артерії, за допомогою мікроспіралей вимкнено з кровотока 18 мішкоподібних аневризм у 17 пацієнтів. Виконано одну операцію з приводу виключення з кровотока каротидно-кавернозного співустя, трьом хворим — внутрішньоартеріальну селективну хіміотерапію. Подальший розвиток ендоваскулярної нейрорентгенохірургії в АР Крим дасть змогу надавати своєчасну і повноцінну допомогу пацієнтам.

Ключові слова: ендоваскулярна нейрорентгенохірургія, АР Крим, церебральна ангіографія, аневризма, стеноз церебральних судин.

BEGINING OF ENDOVASCULAR NEUROSURGERY IN THE AUTONOMOUS REPUBLIC OF CRIMEA

D.S. DIEDKOV

Crimean Republican Organization “Clinical Territorial Medical Association University Hospital”,
Separated unist “Clinical Hospital named after M.O. Semashko”

Around 120 thousand cases of strokes are reported annually in Ukraine and for last 5 years around 5000 strokes cases are reported annually in the Autonomous Republic of Crimea. Since 2008 neurosurgeons performed cerebral angiography in 343 patients for various cerebrovascular pathology. During last four years carotid artery stenting was done in 14 patients for various carotid pathology using endovascular procedure and endovascular stenting was done for one vertebral artery. 18 cases of saccular aneurysm was obliterated using microcoils. Three patients received selective intra arterial chemotherapy and obliteration of carotid cavernous fistula was performed in one patient. Further improvement and upgrading of endovascular neurosurgery unit in the Autonomous Republic of Crimea will offer the best and the latest modality of treatment to the inhabitants and visitors to our solar peninsula in a timely and more effective manner.

Key words: endovascular neurosurgery, Autonomous republic of Crimea, cerebral angiography, aneurism, stenosis of cerebral arteries.